

Kaunokirjallisuuden Finlandia-palkintoehdokkaat, perustelut 2024

Lautakunta: Kari J. Kettula (pj), Annika Hällsten, Anne Ikonen, Monja Kataja sekä Lydia Lehtola.

Anna-Kaari Hakkarainen: Marraseliö (Tammi)

Teos on kerronnaltaan ja rakenteeltaan kunnianhimoinen ja kumartelematon tutkielma vallasta sekä parisuhteesta että taiteentekemisessä. Se muodostaa taitavan, jokaisessa rivissään latautuneen viittausten verkoston; se hyödyntää ja purkaa kulttuurisia myyttejä ja uusintaa roolituksia. Se tarjoaa lukijalle oivalluksen: "Maailma on rakentunut tarinoista, ainut tapa muuttaa todellisuutta on kertoa siitä."

Helmi Kekkonen: Liv! (Siltala)

Teos on tarkasti sommiteltu ja rajattu sekä taitavasti kontrasteista rakentuva puheenvuoro tärkeästä aiheesta, seksuaalisesta väkivallasta ja sen vaikutuksista kaikkiin vaikutuspiirissä oleviin. Se osallistaa lukijan tarkastelemaan kulttuuriimme sisäänkirjoitettuja sukupuolittuneita rajoja yhtä lailla kuin omaa positiotaan suhteessa niihin. Teos kuvaa tarkasti myös perhesuhteiden hienosyistä dynamiikkaa, jossa sanottua tärkeämpää on se, mitä ei sanota.

Tommi Kinnunen: Kaarna (WSOY)

Teos antaa virallisten sotakertomusten ohi äänen unohdetuille sodan uhreille, naisille ja lapsille. Se kuvaa tiiviisti asetellen traumaattisten kokemusten vaikutusta ihmiseen: siitä, mistä ei voi puhua, ei voi päästä vapaaksi; on kasvatettava suoja, josta tulee myös vankila. Teos avaa jännitteisesti pala palalta henkilöiden elämää määrittävän tragedian sekä nimimotiivin moninaiset ulottuvuudet.

Kaj Korkea-aho: Hur man möter en mamma / Äitiä etsimässä (Förlaget / Otava).

Suomennos Laura Beck

Längtan efter att bli förälder behandlas hudlöst och gestaltningen är mödölös i ett autofiktivt verk som också testar gränser för olika genrer. Berättaren grubblar över vilken den moraliska lärdomen av verket är: är det en berättelse om att misslyckas eller har hoppet ett lyckligt slut? Ur detta skapas en spänning som släpper först på de sista sidorna. För läsaren erbjuder slutet på resan en innerlig känsloupplevelse som bygger på stark identifikation.

Autofiktiivisessä, lajien rajoja koettelevassa teoksessa käsitellään vanhemmaksi tulemisen kaipuuta paljaasti ja ilmaisultaan pakottomasti. Kertoja pohtii, millainen kertomuksen moraalinen opetus voisi olla: onko se teos epäonnistumisesta vai onko toiveella onnellinen loppu? Tästä syntyy jännite, joka raukeaa vasta viimeisillä riveillä. Lukijalle päähenkilöiden matkan päätös tarjoaa vahvasta samaistumisesta rakentuvan syvän tunnekokemuksen.

Hanna-Riikka Kuisma: Korvaushoito (Like)

Teos kuvaa vaikuttavasti päähenkilön muutaman päivän sisäistä kujanjuoksua. Nykyisyydestä katse siirtyy vuoroin menneisyyteen, ja kahden erimittaisen aikataason avulla teos näyttää lukijalle laajalla kirjolla, millaisia voisivat olla tilastojen taakse kätkeytyvät ihmiskohtalot. Henkilögalleria on sekä tunnistettava että inhimillisyydessään uusi. Teoksen suhde aiheeseen on analyyttinen ja empaattinen.

Pajtim Statovci: Lehmä synnyttää yöllä (Otava)

Teos käsittelee vimmaisesti, ilmaisultaan omalakisesti vihaa, ulkopuolisuutta ja muistoja, joiden luotettavuutta lukija haastetaan pohtimaan. Se kuvaa kouriintuntuvan rujosti ja samalla kipeän inhimillisesti ihmisiä, joihin sota, köyhyys ja juurettomuus ovat jättäneet yli sukupolvien siirtyvät jälkensä. Romaanissa viha käy kohti eikä katharsista ole tarjolla.